

Riktlinjer för skolplikt och skolpliktsbevakning i Öckerö kommun

Beslutsdatum:	2023-02-09
Diarienummer:	BOU 0011/23
Giltighetstid:	Tillsvidare
Dokumentansvarig:	Skolchef

Innehåll

1.	Inledning	1
2.	Skolplikt och rätt till utbildning.....	1
2.1	Ansvar för fullgörande av skolplikt	1
2.2	Uppskjuten skolplikt.....	1
2.3	Närvaro.....	1
2.4	Skolpliktens upphörande	2
2.5	Skolpliktsbevakning.....	2
2.6	Uppföljning och rapportering.....	3
2.7	Föreläggande och vite	3
3.	Ledighet.....	3
4.	Fullgörande av skolplikt på annat sätt.....	4
5.	Varaktig vistelse utomlands	4
5.2	Bedömning av skolplikt	5
5.3	Om skolplikten upphör	6
5.4	Utskrivning från skola.....	6
5.5	Om eleven kommer tillbaka.....	6

1. Inledning

Riktlinjen ska ge vägledning för hur bestämmelser i Skollagen kring skolplikt och rätt till utbildning, ledighet, fullgörande av skolplikt på annat sätt samt skolpliktens upphörande på grund av utlandsvistelse tolkas och tillämpas i Öckerö kommun.

2. Skolplikt och rätt till utbildning

2.1 Ansvar för fullgörande av skolplikt

Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt och rätt till en kostnadsfri utbildning. Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ska se till att barnet fullgör sin skolplikt. Skolplikten inträder höstterminen det år barnet fyller sex år.

Skolplikten innefattar närvaroplikt i skolan, men också en rätt till utbildning. Ansvar för fullgörandet av skolplikten är tredelad mellan vårdnadshavare, hemkommun och huvudman. Hemkommunen ansvarar för att se till att alla skolpliktiga barn i kommunen får föreskriven utbildning. En huvudman för elevs utbildning, som inte är elevens hemkommun, är ansvarig för att lämna uppgifter till hemkommunen om när en elev börjar eller slutar i skolan eller när en utredning om en elevs frånvaro inletts enligt 7 kap. 22 § skollagen.

2.2 Uppskjuten skolplikt

Om särskilda skäl föreligger kan skolplikten skjuts upp och börjar då gälla det år barnet fyller sju år. Uppskjuten skolplikt prövas alltid av hemkommunen efter ansökan från barnets vårdnadshavare.

2.3 Närvaro

Elever som inte är närvarande i skolan löper en risk att inte klara kunskapsmålen. Öckerö kommun ansvarar för att främja närvaro och förebygga frånvaro. En viktig faktor i ett framgångsrikt arbete för att främja närvaro är att skolan skyndsamt följer upp elever vid frånvaro.

Vid oro kring en elevs frånvaro görs en anmälan till socialtjänsten. Skolan ska informera elever och vårdnadshavare om bestämmelserna kring närvaro, frånvaro och ledighet samt om vikten av att eleven deltar i utbildningen.

2.4 Skolpliktens upphörande

Skolplikten upphör normalt vid utgången av vårterminen det nionde skolåret eller det tionde året om eleven går i specialskolan. Rektor får besluta att en elev ska gå om en årskurs, om elevens vårdnadshavare medger det och det är det som är mest lämpligt för eleven med hänsyn till elevens utveckling och personliga förhållanden.

Om det finns synnerliga skäl får rektorn även utan medgivande från elevens vårdnadshavare besluta att eleven ska gå om en årskurs. Rektorn kan fatta beslut om att en elev ska gå om en årskurs när som helst under läsåret. Beslutet får inte delegeras. Beslutet kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

Skolplikten gäller inte om barnets förhållanden är sådana att det uppenbarligen inte kan begäras att barnet ska gå i skola enligt 7 kap. 2 § skollagen.

Vårdnadshavare som tillfälligt önskar åka utomlands med skolpliktigt barn kan antingen ansöka om ledighet eller ansöka om att barnet ska få fullgöra skolplikten på annat sätt. Vid flytt eller längre vistelse utomlands upphör skolplikten och därmed rätten till svensk utbildning.

2.5 Skolpliktsbevakning

Utifrån Utbildnings-, -kultur- och fritidsnämndens delegationsordning ansvarar Utbildnings-, -kultur- och fritidsförvaltningen för skolpliktsbevakningen. Varje månad sker kontroll mot Skatteverkets folkbokföringsuppgifter att alla elever folkbokförda i Öckerö kommun har en skolplacering.

Hemkommunen ansvarar för att en elev som inte fullgör sin skolplikt i någon av kommunens grundskolor får rätt till utbildning på annat sätt. När en elev som har skolplikt börjar eller slutar vid en skola som har en annan huvudman än hemkommunen, ska skolans huvudman informera hemkommunen om det snarast. Detsamma gäller om skolan har inlett en utredning om att en elev har stor frånvaro.

2.6 Uppföljning och rapportering

Utbildnings-, - kultur- och fritidsförvaltningen ska systematiskt och regelbundet följa upp frånvaro per skola i syfte att få en samlad bild av elevernas frånvaro. Uppföljningen sker inom ramen för huvudmannens kvalitetsarbete.

En sammanställning och rapport av skolfrånvaro i kommunen redovisas regelbundet till Utbildnings-, - kultur- och fritidsnämnden.

2.7 Föreläggande och vite

Om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolplikt och detta beror på att vårdnadshavare inte har gjort vad som denne är skyldig att göra, får hemkommunen förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter enligt 7 kap. 23 § skollagen.

Ett föreläggande får förenas med vite. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart om inte annat beslutats. Sådana ärenden bereds av Utbildnings-, - kultur- och fritidsförvaltningen. En bedömning sker av om skolan respektive vårdnadshavaren gjort sitt yttersta för att få eleven till skolan samt om skolans insatser varit tillräckliga. Ärendet följs kontinuerligt upp i samverkan med skolan och kommunens centrala elevhälsa.

Om vårdnadshavare bedöms ha brustit i sitt ansvar, skickas information om skolplikt och att vitesföreläggande kan komma att utfärdas till vårdnadshavare. Om eleven fortfarande inte kommer till skolan efter information om vitesföreläggande till vårdnadshavare, skrivs ett vitesföreläggande som beslutas av Utbildnings-, - kultur- och fritidsnämnden.

Bestämmelser om hur vitesföreläggande handläggs finns i viteslagen.

3. Ledighet

All ledighet ska sökas i god tid. En elev får beviljas kortare ledighet för enskilda angelägenheter. Om det finns synnerliga skäl får längre ledighet beviljas. Rektor fattar beslut om ledighet. Ett beslut om ledighet ska grundas på en samlad bedömning av elevens studiesituation, tidigare ledigheter och frånvaro, ledighetens längd samt ledighetens angelägenhet. Rektor ska vara restriktiv med beviljande av ledighet.

Ansökan om ledighet görs via kommunens e-tjänst.

4. Fullgörande av skolplikt på annat sätt

I vissa undantagsfall kan elever fullgöra skolplikten på annat sätt än i ordinarie grundskola. Rätten att fullgöra skolplikten på annat sätt regleras i skollagen (24 kap. 23–25 §). För att detta ska kunna godkännas krävs att samtliga krav uppfylls:

1. Den alternativa utbildningen framstår som ett fullgott alternativ till svensk grundskola eller annan skolform som är aktuell för barnet
2. Hemkommunen kan ha insyn i den alternativa utbildningen
3. Synnerliga skäl finns

Synnerliga skäl kan till exempel vara om eleven under längre tid önskar vara från skolan på grund av exempelvis resor så som filminspelning. En utlandsresa, av semesterkaraktär, är till exempel inte att anse som synnerliga skäl. En bedömning görs i varje enskilt fall. Det krävs dock att det finns mycket starka skäl i det enskilda fallet. Bestämmelsen har skärpts i den nya Skollagen vilket ska ses som att lagstiftaren anser att den ska tillämpas med stor restriktivitet.

Beslut om att få fullgöra skolplikten på annat sätt fattas av Utbildnings-, - kultur- och fritidsnämnden. Ett godkännande om att fullgöra skolplikten på annat sätt gäller i upp till ett år. Om kommunen beslutar att en elev ska få fullgöra skolplikten på annat sätt innebär det att kommunens ansvar att finansiera barnets utbildning upphör. Ett medgivande kan återkallas om det finns anledning att anta att någon av förutsättningarna ovan inte längre finns. Ett beslut om återkallelse av ett medgivande gäller omedelbart, om inte annat beslutas.

Ansökan om fullgörande av skolplikt på annat sätt ska göras via kommunens e-tjänst, handläggningstiden är fyra månader.

5. Varaktig vistelse utomlands

Om familjen flyttar utomlands permanent, och därmed inte längre är folkbokförd i landet, upphör skolplikten.

Skolplikten upphör även i de fall då barnet fortfarande är folkbokfört i landet men där kommunen bedömer att barnet varaktigt vistas utomlands. När skolplikten upphör på grund av varaktig vistelse i utlandet upphör även hemkommunens ansvar för att skolplikten fullgörs samt ansvaret för att finansiera elevens utbildning (7 kap. 2§ skollagen).

Barn som varaktigt vistas utomlands omfattas inte av skolplikt i Sverige. Hemkommunen har alltid ett ansvar för att bevaka barnets rätt till utbildning så länge som barnet är folkbokfört i Sverige. Därför behöver hemkommunen minst en gång per termin få in uppgifter som kan styrka den eventuellt fortsatta vistelsen i utlandet. Uppgifterna ska lämnas av vårdnadshavaren.

Som huvudregel är myndigheter skyldiga att underrätta Skatteverket om fel i folkbokföringen.

Ansökan om skolpliktens upphörande på grund av varaktig vistelse utomlands ska göras via kommunens e-tjänst. Handläggningstiden är fyra månader.

5.2 Bedömning av skolplikt

Vid bedömning om en bosättning i annat land är varaktig, är de faktiska förhållandena avgörande. Det ska handla om en verklig och varaktig bosättning på den utländska orten. Det är inte möjligt att generellt ange en viss minsta tid för att bosättningen i utlandet ska anses varaktig, men en tumregel är 6–9 månader.

För att Öckerö kommun ska kunna pröva om eleven varaktigt vistas utomlands behöver uppgifterna i anmälan styrkas med ett intyg eller liknande handlingar, exempelvis:

- Intyg på skolplacering i utlandet
- Resehandlingar
- Anställningskontrakt för vårdnadshavare i utlandet
- Hyresavtal/bostadskontrakt
- Övrigt som styrker att eleven vistas en längre tid utomlands

5.3 Om skolplikten upphör

Vid beslut om att skolplikten upphör kommer eleven inte att behålla sin placering på nuvarande skola. Beslut om skolpliktens upphörande på grund av varaktig vistelse utomlands fattas ett år i taget. Ett medgivande kan återkallas om det finns anledning att anta att någon av förutsättningarna ovan inte längre finns. Ett beslut om återkallelse av ett medgivande gäller omedelbart, om inte annat beslutas.

5.4 Utskrivning från skola

En elev som slutar vid en skola i Öckerö kommun ska inte skrivas ut innan skolan har säkerställt att det finns en ny skolplacering alternativt att det finns ett beslut fattat av Utbildnings-, - kultur- och fritidsnämnden som säger att skolplikten har upphört

5.5 Om eleven kommer tillbaka

Skolplikten infaller omedelbart när barnet återvänder till Sverige. Vårdnadshavaren är då skyldig att ansöka om ny skolplacering. Ansökan görs via kommunens e-tjänst. Det finns ingen garanti för att barnet får en placering på den skola som barnet tidigare varit placerad på. Elevens kunskaper kommer att bedömas för att bestämma vilken årskurs hen kan börja i efter utlandsvistelsen.